

УСЛОВИЯ И КРАТКИ РЕШЕНИЯ НА ЗАДАЧИТЕ

4. КЛАС

4.1. Двадесет на брой петици са записани една след друга: 5 5 5 ... 5 5. Напишете между някои от цифрите знака „+”, така че полученият сбор да е равен на 1000. (За цифрите, между които не е написан знак, считаме, че образуват едно число.)

Решение. 1. Ако всички събираеми са едноцифрени числа, получаваме

$$\underbrace{5+5+\dots+5}_{20} = 100 \neq 1000. \text{ (2 т.)}$$

2. Ако всички събираеми са едноцифрени или двуцифрени числа, получаваме най-много $\underbrace{55+55+\dots+55}_{10} = 550 \neq 1000$ (защото $5+5 < 55$). (2 т.)

3. Ясно е, че има поне едно трицифрено число 555. Не може да има две трицифрени числа, защото $555 + 555 = 1110 > 1000$. (2 т.)

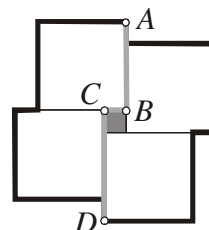
4. Останалите 17 петици са двуцифрени и едноцифрени числа, чийто сбор е $1000 - 555 = 445$. Тъй като $8 \cdot 55 = 440$, то 8 от числата са двуцифрени (2 т.) и останалата петица е едноцифреното число. (1 т.) Окончателно

$$555 + \underbrace{55+55+\dots+55}_8 + 5 = 1000. \text{ (1 т.)}$$

4.2. Числата 2, 7, 12, 17, 22, 27, ..., 2002, 2007 са записани по следното правило: след всяко число записваме сбора му с 5, докато стигнем до 2007. Колко числа са записани?

Решение. Цифрите на единиците на записаните числа се редуват в последователността 2, 7, 2, 7, ..., като очевидно броят на числата с цифра на единиците 2 е равен на броя на числата с цифра на единиците 7. (3 т.) Затова ще преброим само тези с цифра на единиците 2. (1 т.) Техният брой е равен на броя на числата от 0 до 200 включително (2 т.), а той е 201, защото броенето започва от нулата (3 т.). Следователно търсеният брой е равен на $2 \cdot 201 = 402$. (1 т.)

4.3. Фигурата на чертежа е съставена от четири големи квадрата с равни страни и един малък квадрат. Страната на всеки от големите квадрати е 4 пъти по-голяма от страната на малкия квадрат и дължината на начупената линия $ABCD$ е 30 см. Да се намерят лицето и обиколката на получената фигура.

Решение. Дължината на начупената линия $ABCD$ е равна на удвоения сбор на дължините на страните на малкия и големия квадрат. (2 т.) Понеже страната на големия квадрат е 4 пъти по-голяма от страната на малкия квадрат, то 10 пъти дължината на малкия квадрат е 30 см, т.е. страната на малкия квадрат е 3 см. (2 т.) Следователно страната на всеки от големите квадрати е 12 см. (1 т.) Така за лицето S намираме $S = 9 + 4 \cdot 144 = 585$, $S = 585$ кв. см. (2 т.) За всеки от големите квадрати в обиколката участват две от страните му и отсечка равна на страната на малкото квадратче, т.е. $2 \cdot 12 + 3 = 27$ см. Следователно обиколката е $4 \cdot 27 = 108$ см. (3 т.)

4.4. Запишете върху всяко картонче по една цифра, така че едновременно да са изпълнени шестте равенства.

$$\begin{array}{r} \square \square - \square = \square \square \\ \times \quad \quad + \quad \quad \times \\ \square + \square = \square \square \\ = \quad = \quad = \\ \square \square + \square = \square \square \square \end{array}$$

Решение. Сборът в третия ред на схемата е “двучифрено + едноцифрено = трицифрено”. Възможните сборове от този вид са от $91 + 9 = 100$ до $99 + 9 = 108$ (1 т.). Тогава двучифреното събираемо има цифра на десетиците 9 (1 т.). От друга страна трицифреното число е произведение на две двучифрени числа. Възможните произведения от този вид са $10 \cdot 10 = 100$; $10 \cdot 11 = 110$; (1 т.) и т.н. Следователно трицифреното число е точно 100 (1 т.) и е произведението $10 \cdot 10$. (1 т.) Така вече е попълнена най-дясната колона в схемата. Разликата “двучифрено – едноцифрено” в първия ред е 10, откъдето намираме, че двучифреното число има цифра на десетиците 1. (1 т.)

До тук имаме:

$$\begin{array}{r} \square 1 \square - \square = \square 1 \square \\ \times \quad \quad + \quad \quad \times \\ \square b + \square 10 - b = \square 1 \square \\ = \quad = \quad = \\ \square 9 \square + \square = \square 1 \square \square \end{array} \quad (1 \text{ т.})$$

Остава да се приложи методът на изчерпването, например за стойностите на a .

При $a = 1$, $b = 9$, но равенството във втората колона не е изпълнено.

При $a = 2$, $b = 8$ получаваме решението (1 т.):

За останалите стойности на цифрата a аналогично се проверяват равенствата в схемата и се установява, че друго решение няма. (2 т.)

$$\begin{array}{r} \square 1 \square - \square = \square 1 \square \\ \times \quad \quad + \quad \quad \times \\ \square 8 + \square 2 = \square 1 \square \\ = \quad = \quad = \\ \square 9 \square + \square = \square 1 \square \square \end{array}$$